Egyházi vezetők a szegedi tanácsházán

Immár hagyományosak azok az év eleji találkozók, amelyek alkalmasak az egyházi és az állami vezetők véleményének cseréjére. Tegnap, kedden délután a tanácsházán került sor az idei első konzultációra a Szegeden működő egyházak vezető képviselői és a tanács vezetői között. Csonka István tanácselnök köszöntötte a résztvevőket. — Tájékoztatót adott a város aktuális társadalmi-politikai-gazdasági viszonyairól, feladatairól.

Az egyházi vezetők számos észrevételt tettek a város egyházi épületeinek és közterületeinek elhanyagolt állapotáról, az alkoholizmus, a dohányzás aggasztó jeleiről, arról, hogy növekszik a veszélyeztetett fiatalok száma. Méltányolták a tanács erőfeszítéseit, s együttműködésükről biztosították az állami vezetést a stabilitás és a bizalom megőrzése érdekében. A menekültek sorsát szívügyüknek tekintik, fizikai és lelki problémáik megoldásán fáradoznak. Szó esett néhány olyan egyházi épületről, melynek felújítását már megkezdték — ezek mihamarabbi befejezését egyformán szorgalmazták a tanácsi és az egyházi vezetők is. A pénztelenség nem lehet akadálya a sírkertek rendbetételének. Hiszen van már példa: a felsővárosi minorita templom kertjét a tanács és az egyház összefogásával sikerül rendbe tenni. Ilyen összefogás eredménye lehet a felújítás alatt álló zsinagóga kertjének megszépítése.

A megbeszélés után az egyházi vezetők ellátogattak a Deák Ferenc Gimnáziumba, amelynek megépítésére még jutott a tanács pénzéből.

M. E.

A néma fülemüle

Először azt gondoltam, holmi fülemüleperről van szó. A két szomszéd békétlenkedik egymással, képtelenek megegyezni. Még nyár volt, amikor a Szt. László utca 23/B-be invitáltak. Nagy Jánosék kértek, nézzem meg, mit művel velük a szomszédjuk, Kapronczai János.

Hogy mit? Kapronczai János autóápoló műhelyt nyitott Nagyék szomszédságában. A bökkenő csupán az, hogy a szerviz tolóajtaja és az ablak között csupán egy méter távolság van. Önmagában ez sem lenne baj, de a tolóajtó állandóan Nagyék falának csapódik, és a műhelyből folyamatosan áramlik az elporlasztott gázolaj, az alvázvédő. Lehetetlen a szellőztetés, gyakran túráztatják a kocsikat...

Minderről magam is meggyőződhettem, mégis azt ajánlottam Nagyéknak, próbáljanak egyezkedni a szomszéddal. Azóta eltelt öt hónap, semmi változás. Nagy János letette az asztalomra az ügy vaskos dokumentációját. Kért, segítsünk, nem bírja tovább!

A többórás olvasmányból az derült ki, minden szabályszerű, törvényes. Ilyesmire szokták mondani, a műtét sikerült, csak a beteg nem bírta ki. De lássuk, mit mondanak a szakemberek?!

Ravasznéné Zsarkó Gabriella, a városi tanács vb hivatala építési osztályának főelőadója azzal kezdte, hogy a fenti ügyben rajta kívül még volt két ügyintéző, és lassan már hétéves problémáról van szó.

— Ezzel a kocsimosóval rengeteg gondunk adódott. A régi épület lebontására szólítottuk fel Kapronczai Jánost. Elmondta, új kocsimosót akar építeni. Ezután már nagyon körültekintőek voltunk, és a terveket jóváhagyattuk a Kójállal, a vízművekkel, sőt technológiai szakvéleményt is kértünk. Az építési engedélyt két felsőbb szervünk, a másodfokú építési hatóság és a vb-titkár is jóváhagyta.

— Úgy tudom, Nagyék már az építkezés megkezdése előtt kérték, módosítsák a tervet úgy, hogy a műhely ne az ablak mellé kerüljön.

— Erről én nem tudok. A két szomszédnak kellett volna megegyeznie!

— Lehetett volna ennek reális lehetősége?

— A tervezőn, az építtetőn múlott, melyik oldalra rakják a kocsimosót.

— Önök már kiadták a használatba vételi engedélyt?

— A tervektől több helyen eltértek, így még nem adtuk ki az engedélyt.

*

Dömök Lászlóné, a tanács ipari osztályának főelőadója ugyancsak jó ismerője az ügynek.

— A helyszíni szemle után kiadtuk az ideiglenes telephelyengedélyt. Úgy érzem, körültekintően jártunk el, hiszen szakemberrel megvizsgáltattuk például a zajszintet is.

— Láthatnám a szakvéleményt?

Olvasom: A zajszint csak akkor elégíti ki a követelményt, ha az utcán naponta csak három vagy annál kevesebb esetben porszívóznak, és a műhely ajtaját a gépkocsik tisztítása során zárva tartják.

— Ellenőrzi ezt valaki?

Nem tudjuk.

— Vizsgálták a levegőszennyeződést is?

— Ez költséges dolog, nincsenek mutatóink. De a Kójál engedélyezte a műhelyt. Úgy tudom, megtiltották néhány vegyszer használatát is.

— Tudják, hogy valóban nem használják ezeket?

A válasz bizonytalan. Ha már ilyen szépen bezárul a kör, kérdezem a főelőadókat, mit tanácsolnák Nagyéknak? A hölgyek készségesek, megígérik, szólnak a közterület-felügyeletnek és a Kójálnak, nézzenek körül a Szt. László utcában.

*

Kapronczai János mit mond a történtekről?

— Akkor romlott meg a kapcsolatunk Nagyékkal, amikor megtudták, műhelyt akarok építeni.

— Úgy tudom, Nagy János kérte önöktől a műhely áthelyezését.

— Már csak akkor, amikor álltak a falak.

— Megoldás?

— Nincs!

*

Gondolom, Nagy Jánosékat nemigen sikerült megnyugtatnom. Minden törvényes, minden szabályos! Esetleg a Kójálban bízhatnak még, vagy ha jócskán belenyúlnak a zsebükbe, az Atikövizig megméri a levegőszennyeződést. Talán kontrollálhatják a zajszintet. Ha hét évig tűrtek, azt a kis fáradtságot megéri! Ha ezek a mérések sem vezetnek eredményre, marad a további békétlenkedés... Meddig bírják?!

Bodzsár Erzsébet

Választott a város

Visszhang

Lapunk 28-i számában közöltük, hogy a városi tanács megválasztotta új elnökét és végrehajtó bizottságát. A népfront jelölőmunkájával kapcsolatban több észrevétel hangzott el a tanácsülésen, amelyek megismerésére joggal tarthatnak igényt olvasóink, mint ahogy azokra is, amelyek szerkesztőségünkbe érkeztek. Az észrevételek közérdekűek, a nyilvánosság elé tartoznak — mi sem természetesebb, hogy most mindezekről tájékoztatót adunk, s ezzel lezártnak tekintjük a témát.

Levelek a szerkesztőségben

Javaslatok tanácsi vezetőkre címmel jelent meg az újság hasábjain a népfront-elnökség döntése, mely szerint *Bánfalvi Géza* igazgató főorvos végrehajtó bizottságba való jelölését életkora, valamint az egészségügyi pártbizottság észrevétele — amely kifogásolta vezetői magatartását, és a káderkiválasztásban történt részrehajlását — alapján nem javasolja. A kórház-rendelőintézet főorvosi kara, valamint a II-es és az V-ös pártalapszervezete lapunkhoz fordult, mert úgy vélik: a lakossági és a szakmai közvélemény körében az igazgató főorvosról az a vélemény alakulhatott ki, hogy alkalmatlan és magatartásában kifogásolható vezető. Részletes feljegyzést bocsátottak rendelkezésünkre, amelyből kiderül, Bánfalvi Géza tájékoztatta munkatársait a népfrontjelölésről, majd kérte a főorvosi kar állásfoglalását, igazgatói működéséről. Az értekezleten egyértelmű és egységes volt az a vélemény, hogy az igazgató jelenlegi és nyolcéves munkája eredményes, elismerésre méltó. Személyes érdeme például, hogy a kórház-rendelőintézetben a szűkös gazdasági lehetőségek ellenére még tartható a színvonalas gyógyítómunka, biztosítottak annak tárgyi és személyi feltételei. Cáfolják és visszautasítják az egészségügyi pártbizottság véleményét, feltétlenül alkalmasnak tartják az egészségügy képviseletére a tanács végrehajtó bizottságában. A pártalapszervezetek közös taggyűlésén kialakult álláspont teljes mértékben összecseng a főorvosi értekezletével.

Egy másik észrevételt a Tisza EVKV szakszervezeti bizottságától, pártalapszervezetétől kaptunk. Ők arra reflektáltak, hogy *Benedek Tibort*, a vállalat vezérigazgatóját a szakszervezetek Szeged városi bizottsága nem javasolta a végrehajtó bizottságba, valamint hogy egyáltalán a népfront bármilyen vonatkozásban is tárgyalt a vezérigazgató jelöléséről. Elhatárolták magukat a városi szakszervezet véleményétől, főként, mert szerintük azok minősíthetnek elsősorban — különösen a nagy nyilvánosság előtt —, akik az érintettet ismerik, és a helyi dolgozókollektívát képviselik. Ugyanakkor Benedek Tibor külön levélben fordult a városi népfront bizottságához és hozzánk, amelyet a vállalati tanács vezetői támogatólag tudomásul vettek. Mint a vezérigazgató írta, megdöbbentette, hogy a népfrontosok jelölő munkájuk során nem voltak elég körültekintőek. Jelölését nagy megtiszteltetésnek vette, kiváltképp azt, hogy bár a népfront által javasoltak listáján nem szerepelt, a tanácsülésen ismételten fölvették a jelöltek sorába. Ott ismét nyilvánosan kijelentette, fönntartja korábbi álláspontját, nem vállalja és nem vállalta a jelölést. Amikor még a jelölő munka kezdetén neve a tanácselnökjelöltek között fölmerült, már akkor közölte, nem vállalja, s ez ne is kerüljön szóba, illetve nyilvánosságra, ennek ellenére az ő neve is szerepelt a listában. A végrehajtó bizottsági tagságra való jelöléséről kapott információt, de csak napok múltán keresték meg a népfrontosok újfent az elnöki jelöléssel kapcsolatban. Ekkor ismét elmondta álláspontját, hogy mindenféle jelöléstől elzárkózik, és hogy gazdasági területen való munkájával kívánja szolgálni Szeged városát. A tanácstagi és a tanácsi bizottsági funkcióját, a választópolgárok és a testület bizalma esetén, erejéhez, lehetőségéhez képest elvégzi, de elsődleges feladatának a munkahelyi vezetői tevékenységét tekinti. (A vezérigazgató levelét a népfront képviselője felolvasta a tanács testületének.)

Szilágyi Ákos, a KISZ Szeged Városi Bizottságának első titkára a következőkről tájékoztatott: Testületi ülésükön tárgyalták a tanács végrehajtó bizottságának és elnökének megválasztásáról. Állásfoglalásukban rögzítették, hogy a jelenleg hatályos választójogi törvény előírásai nem segítik elő a hatékony tisztújítást. A tanácstagok személyi alkalmasságához nem tettek javaslatot.

„Kényszerpályán dolgozhattunk"

— Mindenképpen vissza kell térnünk a népfront jelölő munkájára, Kulcsárné Kiss Piroskát, a városi népfrontbizottság titkárát kérem, idézze fel, hogyan fogtak hozzá.

— Az elmúlt év őszén meglehetősen felbolydult Szeged közélete. Nyilvánvaló volt mindenki számára, hogy a tanács erkölcsi tőkéje megcsappant, a bizalom elhalványult irányában. A városlakókban fokozottabban élt az igény a tiszta közélet helyreállítására, és szerették volna, hogy a tanácsnál minél hamarabb rend legyen. Ilyen közhangulatban és körülmények között a népfront érezte felelősségét, és egyetlen célja volt: a reá háruló feladatot, a jelölés előkészítését, a jelölést tisztességes, korrekt módon elvégezze.

— Szándékának nem tudott maradéktalanul eleget tenni. Miért?

— Azért, mert voltaképpen kezdettől fogva kényszerpályán mozogtunk. A hatályos választójogi törvény és az idő szűkössége akadályozott bennünket. December 21-én, a tanácsi végrehajtó bizottság visszahívását követően kaptunk fölkérést, jelöljünk.

— De az előkészítéséhez már korábban hozzáfogtak, úgy vélem, nem árt újra fölelevéníteni.

— Amikor még javában zajlottak az összeférhetetlenségi ügyek, három végrehajtó bizottsági tag — köztük én is — lemondott, tisztán látszott, bármi is történik, jelölnünk kell. Megjegyzem, az én lemondásom a népfront állásfoglalása és személyes elhatározásom alapján történt. S az a megjegyzés, hogy megfutamodtam, teljesen alaptalan, mert egy testület döntéséhez kellett tartanom magam, amely döntés szerencsésen egyezett egyéni véleményemmel. Tanácstagi megbízatásomnak továbbra is eleget kellett tegyek, és teszek is. Visszatérve az előkészítő munkánkra: úgy határoztunk, hogy a legilletékesebbeket kérdezzük meg.

— A tanácsülésen s előtte való napon a tanács klubjában éppen azt kifogásolták, hogy ez nem történt meg.

— Egy formanyomtatványt küldtünk mind a 89 tanácstagnak, melyben értesítettük szándékunkról. Még időpontokat is megjelöltünk. Hívásunknak körülbelül 78—80-an eleget is tettek. Akik nem jöttek el, azokat telefonon próbáltuk elérni a munkahelyükön vagy a lakásukon. Hogy nem tudtunk mindenkivel szót váltani, azért nemcsak magunkat érzem felelősnek.

— Összegezze a tanácstagok véleményeit! Egyáltalán, hogyan fogadták ezt a kezdeményezést?

— Túlnyomó többségük egyetértett szándékunkkal, ezt el is mondták. Az volt a benyomásunk, hogy őszinték is voltak. A beszélgetések négyszemközt zajlottak, voltak „párok", akik életükben ekkor találkoztak először. Általános igényként fogalmazták meg a demokratikus többes jelölést, hogy legyen szempont a szakmai rátermettség, az erkölcsi, etikai tisztaság és képesség a társadalmi kontroll biztosításához. A tanács működéséről, a testület és a végrehajtó bizottság viszonyáról is szóltak, sürgették a demokratizmus nagyobb érvényesülését. A népfront elnöksége ezeket az észrevételeket tette magáévá, és ezek szellemében tett személyi javaslatokat, szintén a tanácstagok elképzeléseire alapozva.

— A jelölés mozzanata hogyan zajlott?

— Amikor megkaptuk a fölkérést, elnökségünk konzultált a tanács általános elnökhelyettesével, és arra a közös álláspontra jutott, hogy fölösleges egy újbóli, teljes körű beszélgetés a tanácstagokkal, ezt idő szűke miatt képtelenség is lett volna megcsinálni. Folytattuk a konzultációkat azokkal, akik javaslatot kaptak társaiktól. Kértük a társadalmi és tömegszervezeteket, testületeket, segítsenek a jelölésben. Január 21-éig két ízben tartottam népfronttitkári értekezletet, amelyeken szorgalmaztam, gyűjtsék a lakossági véleményeket. Rendkívül fontos volt számunkra, hogy a választópolgárok tőlünk is jelzést kapjanak: a város választ, és mi annak alapján jelölünk.

— Ebben az időszakban milyen tapasztalatokat szereztek?

— Számos levelet kaptunk, bejelentéseket telefonon. Testületekkel, így a megyei és a szegedi pártbizottságok végrehajtó bizottságaival, a KISZ Szeged Városi Bizottságával konzultáltunk a jelöltekről. El kell mondjam, az észrevételek jó részén mindvégig egyfajta bizalmatlanságot tapasztaltunk a tanács testületével szemben. Bár tény, hogy egyetlen visszahívásra nem került sor.

— Az egész jelölőmunka nyilvánosságát is bírálat érte.

— Fontosnak tartottuk, hogy a lakosság értesülhessen: a tanácstagok által javasolt személyekről milyen vélemények alakultak ki? Éppen a nyilvánosság volt a biztosíték, hogy támogatják őket vagy nem. A lakosság érzékenyen várta is, hogy mit és mennyit mutatunk a tisztújítási munkánkról. Első ízben törekedtünk a lehető legnagyobb nyilvánosságra. Úgy véljük, a városi lapban ehhez partnert találtunk. S amíg a pozitív értékek, minősítések jelentek meg, addig mindenki egyetértett velünk. Amikor a kritikai vélemények és észrevételek is nyilvánosságot kaptak, akkor már elfordultak tőlünk.

A törvény szent

Deák Ágnes, a népfront-elnökség tagja, az egész jelölő munka ismeretében, terjeszthette a tanács testülete elé a jelölteket. Idézet az ülésen elhangzott bevezetőjéből: „... Felelősséggel kijelentem, hogy a népfront elnökségét, a véleményt alkotó társadalmi szervezetek, semmilyen módon nem presszionálták a konkrét személyi javaslatok kialakításában, a jelöltek felőli döntést ránk bízták. Együttműködésünket az előkészítő munka során a közös felelősségtudat, a segítő szándék, a szükségszerűség és lehetőség racionális összehangolása és a megváltozott új politikai légkör igényeinek való »megfelelni akarás« jellemezte..." Alább: „...a tanulságokból okulva, ma elindulhat az előkészítés, a megalapozás egy új, demokratikus törvény fölkészültebb, érettebb fogadásához..."

— Tanácselnökre a népfrontelnökség három jelöltet állított. A tanácstagok mégis kettő közül választottak.

— A döntés az ő kezükben volt. A hatályos választójogi törvények értelmében csak tanácstagot lehet elnöknek választani. Szegeden minden választókerületnek van tanácstagja, tehát nincs üres szék. Ugyanakkor a lakosságtól a legtöbb támogató javaslatot *Takács János* megyei főépítész kapta, aki viszont nem tanácstag. Mit tehetett az elnökség, amely nem jogászok gyülekezete? Szakértők segítségét kérte. Tudomást szereztünk arról, hogy társadalmi megbízással csak nagyközségekben lehet elnöki funkciót betölteni. Foglalkoztatott bennünket az is, hogy ideiglenes jelleggel lehetne jelölni nem tanácstagot. Erről megint kiderült, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala egy belső utasításban rendelkezik e módszerről, de az megint csak községekben alkalmazható. A tanácsülés megkezdése előtt közölték velem, teljességgel törvénytelen Takács János jelöltetése. A törvényhez, bárhogy is döntött az elnökség, a népfrontnak is tartania kell magát.

A nyilvánosságról

Szerkesztőségünk, a jelölés idején napról napra érzékelhette, hogy olvasóink rendkívül kíváncsiak, hogyan születik majd döntés. Sokan telefonáltak, örömmel veszik tudósításainkat, kivált azt, hogy megszólaltattuk a tanácsi tisztségek jelöltjeit (16-an nyilatkoztak döntéseik hátteréről). Úgy véljük, biztosítottuk a nyilvánosságot, eleget tettünk tájékoztatási kötelezettségünknek — hitelesen.

Mag Edit